

Kommunistisk kapitalisme

Giorgio Agamben på Quodlibets hjemmeside, 15-12-020

Den kapitalisme, som er ved at befæste sin stilling over hele planeten, er ikke en kapitalisme med den form, den havde antaget i Vesten: Det er snarere kapitalismen i sin kommunistiske variant, der forenede en uhyre hurtig udvikling af produktionen med et politisk totalitært regime. Det er den historiske betydning af den førende rolle, som Kina er ved at indtage ikke bare i økonomien i streng forstand, men også som paradigme for regeringen af menneskene, hvad den politiske brug af pandemien har vist på en sigende måde. De, der formår at aflæse historien, var fuldstændig på det rene med, at de regimer, som var blevet rejst i lande, der selv kaldte sig kommunistiske, blot udgjorde en særlig form for kapitalisme, der var specielt egnet for økonomisk underudviklede lande, og som derfor blev rubriceret som statskapitalisme. Det var derimod helt uventet, at denne form for kapitalisme, der forekom at have fuldført sin opgave og følgelig være forældet, i stedet og med en teknologisk tidssvarende beskaffenhed var bestemt til at blive det fremherskende princip i den globaliserede kapitalismes nuværende fase. Det er således muligt, at vi i dag er ved at bevidne en konflikt mellem en vestlig kapitalisme, som kunne leve sammen med retsstaten og med de borgerlige demokratier, og den nye kommunistiske kapitalisme, som synes at komme sejrrig ud af denne konflikt. Hvad der imidlertid er sikkert, er, at det nye regime i sig vil kunne forene kapitalismens mest umenneskelige sider med statskommunismens grusomste, hvorved det vil kunne forbinde ekstrem fremmedgørelse i de mellem menneskelige forhold med en samfunds kontrol, der er uden sidestykke.

Oversat fra italiensk af Carsten Juhl, 2121